

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/61/2019
Identifikačné číslo spisu:	1712215186
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2019
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1712215186.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci dedičstva po poručiteľovi U. Q. zomrelom XX. júla XXXX, naposledy bývajúcim v P., za účasti Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Okresný úrad Bratislava so sídlom v Bratislave, Tomášikova 46, vedenej Okresným súdom Pezinok pod sp.zn. 13D/823/2012, o dovolaní Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2018 sp.zn. 10CoD/6/2017 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Dovolatel'ka nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 7. novembra 2017 č.k. 13D/823/2012-158, Dnot 246/2012 I. určil všeobecnú cenu majetku poručiteľa, výšku jeho dlhov a čistú hodnotu dedičstva sumami uvedenými vo výroku, II. potvrdil, že dedičstvo tvorené taktiež vo výroku bližšie identifikovanými aktívami (nehnutelnosťami) a pasívami (nákladmi spojenými s pohrebom poručiteľa a prihlásenými pohľadávkami jeho viacerých veriteľov) pripadá štátu (Slovenskej republike, zastúpenej Okresným úradom Bratislava) a III. súdnej komisárke JUDr. Adriane Fekete zo Senca priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov spolu v sume 103,82 € s tým, že táto bude vyplatená zo štátnych rozpočtových prostriedkov súdu prvej inštancie.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) odvolanie štátu uznesením z 28. februára 2018 sp.zn. 10CoD/6/2017 ako oneskorene podané odmietol [podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., teda Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení so zreteľom na úpravu z prechodného ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. (? , tu správne Civilného mimosporového poriadku - zákona č. 161/2015 Z.z., ďalej tiež len „C.m.p.“), majúci o.i. za to, že k platnému doručeniu uznesenia súdu prvej inštancie elektronicky orgánu konajúcemu v mene štátu prišlo 15. novembra 2017, k márnemu uplynutiu lehoty na dovolanie 30. deň rovnakého mesiaca i roka a k podaniu odvolania elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom až 1. decembra 2017.

3. Proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu podala Slovenská republika (stále reprezentovaná rovnakým orgánom konajúcim v mene štátu, ďalej tiež len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala výlučne z § 421 C.s.p. (Civilného sporového poriadku - zákona č. 160/2015 Z.z. v znení zákona č. 87/2017 Z.z. a dnes už i zákona č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C.s.p.“) namietajúc tiež (len) spočinitím rozhodnutia odvolacieho súdu na nesprávnom právnom posúdení veci (ku ktorému podľa názoru dovolateľky došlo pre neriadenie sa odvolacieho súdu ustanovením § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z.z. o e-Governmente v znení zákona č. 238/2017 Z.z., účinného od 1. novembra 2017, podľa ktorého sa za moment podania elektronického podania nepovažuje až jeho doručenie, ale už odoslanie do elektronickej schránky orgánu verejnej moci). Navrhla preto zrušenie uznesenia odvolacieho súdu s vrátením mu veci na ďalšie konanie.

4. Dovolanie je v danom prípade podané v tzv. dedičskej veci, teda v konaní o dedičstve, od 1. júla 2016 upravenom v C.m.p. Vzájomný vzťah medzi C.m.p. a C.s.p. je vymedzený v § 2 ods. 1 C.m.p., podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak. Pretože C.m.p. vo svojich ustanoveniach §§ 76 a 77, obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, pokiaľ ide o prípustnosť dovolania v konaniach o dedičstve (a inak ani v prípadoch iných mimosporových konaní vyjmúc výslovné vylúčenie dovolaní proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania - tu por. § 76 C.m.p.); prípustnosť dovolania bolo potrebné posudzovať podľa ustanovení C.s.p.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) účastníčka konania za splnenia podmienky jej reprezentácie v dovolacom konaní na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 a contrario a ods. 2 písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie, prečo bol namieste takýto postup (§ 451 ods. 3 veta prvá C.s.p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp.zn. 1 Cdo 6/2014, 5 Cdo 255/201, 3 Cdo 209/2015 či 3 Cdo 308/2016) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa (dnes inštancie), sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane konania dovolacieho (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C.s.p.

7. V danom prípade dovolateľka prípustnosť ňou podaného dovolania vyvodzuje výlučne z § 421 C.s.p. (inak bez uvedenia aj príslušného písmena ustanovenia, definujúceho procesnú situáciu zakladajúcu tiež dôvod prípustnosti dovolania).

8. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Základným (a spoločným) znakom rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené, alebo o rozhodnutie, ktorým bolo prvoinštančné rozhodnutie zmenené. Zjednodušene tento jednotiaci rys možno zovšeobecniť i tak, že dovolaniami podanými z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci možno účinne napadnúť len meritórne rozhodnutia odvolacích súdov, teda rozhodnutia, v rámci ktorých odvolací súd zaujal vecné stanovisko k podstate odvolaním nastolených námietok voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, pričom súčasná úprava procesného práva už - na rozdiel od tej skoršej - nečiní rozdiely medzi takto napadnuteľnými rozhodnutiami odvolacieho súdu z pohľadu procesnej formy, v akej boli tieto vydané (teda či tu ide o rozsudok alebo o uznesenie).

10. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v takomto ustanovení uvedené. K preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu napĺňajúcemu atribúty obsiahnuté v návetí (uvodzovacej vete) § 421 ods. 1 C.s.p.

11. Ak sa dovolaním napáda rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím potvrdzujúcim, ani zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom uvádzanému dôvodu prípustnosti dovolania došlo alebo nedošlo.

12. V prejednávanej veci dovolateľka dovolanie podané z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (ktorým dôvodom je dovolací súd podľa § 440 C.s.p. viazaný) nasmerovala voči uzneseniu, ktorým odvolací súd odmietol ňou podané odvolanie pre jeho oneskorenosť.

13. Uznesenie, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu potvrdzujúcim alebo zmeňujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď aj publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1380 a 1381).

14. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie, nie je dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. prípustné. Neostalo mu preto iné, než procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietnuť bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľkou namietanému dovolaciemu dôvodu.

15. Dovolací súd síce povinnosť odôvodniť rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania štandardne nemá (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.), v tomto prípade sa však žiada urobiť výnimku a uviesť, že v tejto veci nebol dôvod na použitie žiadnej výnimky zo zákonom ustanoveného pravidla, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (§ 52 C.m.p. v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.) a podobu príslušného (tzv. náhradového) výroku zvolenú dovolacím súdom si tu vyžiadala špecifická procesná situácia, v ktorej dovolateľke prislúchalo postavenie jedinej účastníčky konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.